

стоялъ въ Чипровци и въ България. Той постоянно пътувалъ ту въ Римъ, ту въ Венеция, ту въ Виена, ту въ Полша, ту въ Русия, ту въ Влашко и Богданско и гледалъ да спечели приятели за българския народъ, като кроялъ да освободи съ помощта на католицитѣ българитѣ и да създаде силна и свободна България, на която тъкмилъ да постави за князь влашкия войвода Матей Басараба.

Раздвоение въ България

Пъргавата дейность на чипровскитѣ католици, които очаквали свобода отъ Австрия, Венеция, папата и Полша, силно загрижила православнитѣ българи. Последнитѣ искали да запазятъ бащината си вѣра и славянската книга, която изнамѣрили солунскитѣ братя Кирилъ и Методий и съ която работѣли св. Климентъ Охридски, Константинъ Преславски, Черноризецъ Храбъръ, презвитеръ Козма, Евтимий Търновски и много други славяно-български писатели, светители и учители. Пазители на славяно-българското четмо и писмо и на православната българска вѣра били всички български манастири начело съ светогорскитѣ и св. Иванъ Рилски, както и всички други прѣснати по Стара планина, Витоша, Рила, Родопитѣ и Македония.

Православнитѣ българи знаели, че нѣкъде въ Русия има великъ православенъ царь „*дѣдо Иванъ*“. Той билъ заетъ въ борба съ татаритѣ, но православнитѣ духовници били увѣрени, че щомъ „Дѣдо Иванъ“ си свърши работата съ татаритѣ, ще обърне очитѣ си и къмъ раитѣ българи, които стенятъ подъ турското иго.

И наистина, въ 1480 година Русия се освободила отъ татаритѣ; къмъ 1677 година рускиятъ царь победилъ татаритѣ и въ Южна Русия, излѣзълъ на Азовско море и показалъ гнѣвътъ си къмъ турцитѣ на Балканитѣ. Отъ друга страна Австрия имала постоянни войни съ турцитѣ, които владѣли Унгария 160 години, и на-